

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ז אדר ב' תשע"ט | דף היומי בבלי: חולין קכו.

דף היומי בהלכה: מתחילת סימן שס"ה עד סעיף ג'.

מוסר: חפץ חיים חפץ חיים לאוין אות א' עד אות ג'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

"אנחנו מודים לאלו שמנסים לרדוף את התורה בטבריה!" | הפקיד את הכסף בגמ"ח והפסיד, אבל... | הסגולה שהציע מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל להצלחת הילדים | הלקחים האמיתיים מפרשת רמדיה | תאמר עשר פעמים "יהודים" - ציווה הרבי על המשמש | מהיכן הגיעו 7 הלירות החסרות להדפסת ה'קהילות יעקב' | 1605

על דא ועל הא

המסתמך להקל בכשרות מפוקפקת על סמך אי-מי שטוען לאמינותה וכדו', דומה לאב שנתן 'רמדיה' לבנו בשלווה, באזמרו "אני סומך על כימאי אחד הטוען שהמוצר בסדר"

הסגולה שהציע מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל להצלחת הילדים: "תקפיד מאד על כשרות!"

במסילת ישרים (י"א, ד) המדבר אל כל אשר מח בקדקדו שיחשב את איסורי המאכל כמאכלים הארסיים, או כמאכל שנתערב בו דבר ארסי, אשר כבר בהתעוררות חשד, ואף רחוק מאד, שהמאכל לפניו נגוע, כבר יחמיר על עצמו וימנע מאוכלו. ולא יימצא בר דעת שייקח סיכון שמא כמות הרעל שהתערב בסיר הגדול הוא מזערי ביחס לאוכל הטעים, ומסתבר שבדיוק בצלחת הזו המונחת שלפני אין את הרעל.

מפעם לפעם מתפרסמות הודעות לציבור מחברות שונות, שיש להמנע מרכישת מוצר מסוים מחמת צד רחוק שעלתה שאלה לגבי טיבו, וכל מי שכבר רכש אותו, יכול להחליפו באחד מרשתות השיווק.

לפני שש עשרה שנים בשעת סעודת ליל שב"ק הופרה שלוות השבת הנסוכה על בתי ישראל, בשעה שנשמעו כרוזים מרכבי הצלה שסובבו בשכונות, כי בהוראת משרד הבריאות יש להימנע מלצרוך תחליף חלב לתינוקות של חברת 'רמדיה' מחמת חשש שעלה כי במהלך הייצור החסירו את אחד מהרכיבים הרבים, ובשל כך נשקפת סכנת חיים ממשיית לתינוקות שהשתמשו בזה.

שח הגאון רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א: זכורני שעלתה בפני מורי ורבי מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל שאלה אודות נתינת כשרות למאכל מסוים, והוא צידד לאוסרו. כשתמהתי בפניו מדוע לא נקט להיתר, השיבני, כי למרות שאמנם ייתכן ויש צד להתירו ומעיקר הדין הוא כשר, אך בכל אופן הוא אסר אותו כחומרא הראויה לענייני מאכלות אסורות.

והוסיף ואמר: "אם אתה רוצה שלילדיך יהיה חשק בתפילה, שיהיה להם מרץ בלימוד, הצלחה וגישמאק בעבודת ה', אז תקפיד מאד! על הכשרות בבית".

זהו העיקרון שעלינו ליישם כלפי כל המאכלים. ואף אם נקלעים לאירוע בו רבים יושבים וסועדים את נפשם, אך אתה אינך סומך על הכשרות באותו מקום, אל תתפתה להקל ולהיסחף אחר הרוב המקלים שם בעניין זה.

לקחים מפרשת 'רמדיה'

בכל שאלה על כשרות זו או אחרת או האם ראוי לנהוג כחומרא מסוימת, עלינו להעמיד לנגד עינינו את דברי הרמח"ל

המוטל בספק.

וכשם שאתה מקפיד שהאוכל הבא לפיך ולפיות ילדיך יהיה מבחינה גשמית ברמת הטיב הגבוהה ביותר, כן עליך להקפיד על טהרת המזון וכשרותו, שחלילה חלילה לא יתערב בו סרך של טומאה, שישפיע על מוחו הטהור של בנך, העתיד בס"ד להתעמק בנבכי סוגיות סבוכות, וחלילה מחמת הקלה במאכל מסוים, ייתכן והוא ילקה בנזק טומאה מוחי שלא יאפשר לו להתעמק וליהנות כראוי מהתורה הקדושה וכל אורחותיה הנעימות.

המסתמך להקל בכשרות מפוקפקת שאולי יש מי שטוען לאמינותה או להידורים המונהגים שם וכדו', דומה לאב שנתן 'רמדיה' לבנו בשלווה באומרו "אני סומך על כימאי אחד הטוען שהמוצר בסדר".

עלינו להישיר מבט נוכח התורה הקדושה ולהסתכל באותו המבט הניתן לטיב האוכל הגשמי שכל שיש סרך שמועה שזה בעייתך, כבר מתנזרים ממנו כולם, כך עלינו להתנזר ממאכל שיצא עליו שמועה שהוא מכיל רעל רוחני המטמטם את הנשמה.

(הדברים נכתבו ע"י השומעים ובאחריותם)

(מתוך גליון 'שואלין ודורשין' גליון ס"ו פרשת שמיני-פרה מברכין ניסן התשע"ט)

סערה רבתי התעוררה מיד, ופחד נורא אצל משפחות הרבות שהשתמשו בפורמולה המדוברת, ועם כל שיעול קטנטן ותסמין מעורר חדש, הזדרזו לפנות לבתי החולים. והמהומה רבתה עד מאוד. מתוך זהירות הציבור שלא לרכוש כלל וכלל מוצרים אלו ואף לא את שאר מוצרי החברה הרשלנית, תוך זמן מועט נכנסה החברה לחובות כבדים, עד שנאלצה לפשוט רגל ולסגור את המפעל בהפסדים עצומים.

רעל רוחני ונזק מוחי

הדברים מעוררים מחשבה. שהרי באותה עת שסבב הכרוז ברחובות קריה, רמת הסיכון לא היתה אף בגדר 'אחד מאלף'. ובכל זאת לא נמצא מי שהעז לתת לילדיו הפעוטים מהמוצר החשוד כמסוכן, שהרי מי פתי לסכן את חייו בנו, ואף על צד רחוק ביותר שאין סכנה בדבר.

בדברי הרמח"ל נראה כי אותה הזהירות הנדרשת לברוח ממאכל מסוכן כרעל וכיו"ב, מחייבת אותנו להימלט מאכילת כל דבר אסור. ואף אם רק התעורר ספק לגבי כשרותו, או לגבי אמינות המעיד על כשרותו, כבר עלינו להתנזר מאכילת המאכל

הסיפור היומי

אמר הרבי מבעלזא למשמש: "איך אוכל להשתמש בכובע החדש? אולי עובדים שם במפעל יהודים שחושבים על שבת שהוא יום שישי?"...

וְטָהַר אֶת הַנֶּגַע, פָּלֹא הַפֶּךָ לְבֶן טָהוֹר הוּא - הַהֲנַהֲגָה הַמוֹפְלָאָה שֶׁל הָאֲדמו"ר רַבִּי אֶהֱרֹן מִבְּעֵלזָא זצ"ל בְּלִימוּד זְכוּת עַל יְהוּדִים

על ידו לומר עשר פעמים "יהודים", "יהודים", ורק אחרי כן אמר לו: "המשך בדבריך, אך אל תאמר כמו שאמרת מקודם" (אחד מנכדי הרה"ח ר' בעריש אורטנר ז"ל, המודיע כ"ח אב תשס"ו).

הרה"ח ר' ישראל פריעדמאן ז"ל מאנטוורפן הביא פעם למרן זצ"ל כובע חדש, והודיע בשמחה שהזמינו בצ'כיה במיוחד עבור מרן. הכובע היה מונח זמן רב בבית מרן, עד שפעם ביקש אחד המשמשים ממרן שיחדש את הכובע החדש שהביא רבי ישראל ז"ל. אמר לו מרן: "איך אוכל להשתמש בו, והרי הוא אמר שהזמינו במיוחד עבורי, ואולי עובדים שם במפעל יהודים וואס מיינען שבת אז ס'איז פרייטיג" - יהודים שחושבים על שבת שהוא יום שישי... הגדרה זו היתה קבועה בטוהר לשונו של צדיק זה, סניגורן של ישראל, בה כינה יהודים מחללי שבתות (עלים לתרופה, ואתחנן תשנ"ח).

סיפר הגה"ח רבי חיים ברים זצ"ל ('מרבח חיים' ירושלים תשס"ו): שמעתי מהרה"ח רבי אברהם חיים גרינפעלד זצ"ל שהיה משמש בקודש אצל האדמו"ר הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל: פעם בא בעל מלאכה לתקן דבר מה בבית הרה"ק מבעלזא בתל

ידוע כי אצל הרה"ק מהר"א מבעלזא זי"ע היתה הקפדה מיוחדת למצוא תמיד זכות על כל יהודי, ולא היה יכול לדבר או לשמוע שום רע על יהודי. ומסופר שפעם אחת בא אחד מראשי הציונים לבעלזא ונכנס אליו, ולאחר שיצא חשש הרה"ק מבעלזא פן עכשיו יכנס הלה לביהמ"ד ויפיץ שם את דעותיו הכוזבות, אך לעומת זה לא רצה להוציא מפיו תיבת 'רשע' על יהודי, על כן שלח להודיע בבית המדרש שיש כאן "צדיק המדבר כמו רשע" ואסור לעמוד בד' אמותיו (כ"ק אדמו"ר מדאראג שליט"א, 'דברי תורה' פסח תשס"ד).

בעת הבחירות הראשונות לכנסת חתם מרן מבעלזא זצ"ל להצביע עבור רשימת החזית הדתית המאוחדת שכללה את כל ארבעת המפלגות הדתיות. לפני כן נשלח הרה"ח ר' בעריש אורטנר ז"ל אל הקודש פנימה כדי לבקש מהרבי שיחתום על הכרוז הנ"ל. כאשר החל ר' בעריש להסביר למרן את המצב, התבטא ואמר שכל היהודים החרדים התאחדו כדי להלחם יחד נגד היידישע גויים... בהגיעו למלים אלו הפסיקו מרן זצ"ל ואמר לו: "אסור לומר כך על יהודים", וציוהו ליטול את ידו ג"פ ולנגבם במגבת שלו. אח"כ נצטווה

בערב שבת, והוא טוען שזה היה בשבת. מה דעתך? ענה הנ"ל שזה היה בער"ש.

המשיך האדמו"ר ואמר: "היות ואתה גרמת שיהודי יאמר עליך שעישנת בשבת", ופנה אל החסיד ואמר, "והיות ואתה אמרת על יהודי שעישן בשבת - לכן עליכם להביא כל אחד חפיסת נרות לביהמ"ד; וכן אני, מאחר ושמעתי איך שהאחד אומר על זולתו שחילל את השבת, לכן גם אני עלי להביא חפיסת נרות לביהמ"ד". ומיד פנה האדמו"ר למשב"ק ואמר לו: "הבא נא על חשבונך שלש חפיסות נרות לביהמ"ד, עבורי ועבורם..."

(מתוך הספר 'בקדושתו של אהרן')

אביב, וכשבא נזכר אחד מבאי הבית שראה את הבעל מלאכה הלזה כשהוא מעשן בשבת ברחובה של עיר. מיד פנה להאדמו"ר וגילה לו שהבעל מלאכה הזה מחלל שבת בפרהסיא. ענה האדמו"ר שלא יתכן, ובוודאי היה זה ביום חול. המשיך הנ"ל ואמר שברור לו שהיה זה בליל שבת. שאלו האדמו"ר: "מתי ראית אותו?" ענה שהיה זה כשחזר מביהכנ"ס בליל שבת. ענהו האדמו"ר: "זה היה בוודאי כשהלכת לביהכנ"ס בער"ש". אולם הנ"ל טען בעוז שזה היה בשבת.

ענה האדמו"ר ואמר: "בוא ונשאל את פיו מתי זה היה". וקרא לבעל מלאכה ואמר לו: "יש לי ויכוח עם יהודי זה. אני אומר שעישנת

פרשת השבוע

העשיר רצה לעשות איזה דבר לעילוי נשמתו, הפריש מיליון דולר מנכסיו וכתב בצוואה שבסכום זה יעשו את הדבר הטוב ביותר עבור נשמתו. החל דיון בין הרבנים...

הכרעותיו המיוחדות של בעל ה'שבט הלוי' וזהירותו בענייני ממון

הפסק הספרדי, והאשכנזי יחפש פסיקות אשכנזיות, כל אחד לפי רוחו. אבל אצל רבינו, השולחן ערוך היה המוביל, והוא בלבד. וזה מה שהוא החדיר בכל תלמידיו, שהעיקר להתנהג רק כפי השו"ע...

מעשה היה בעשיר מופלג שרצה לעשות איזה דבר לעילוי נשמתו, ע"כ הפריש מיליון דולר מנכסיו וכתב בצוואה שבאותו מיליון דולר הוא מבקש שיעשו את הדבר הכי טוב לעילוי נשמתו. החל דיון בין הרבנים מהו הדבר הכי טוב, האם לכתוב ספר תורה, או להחזיק כולל או לתת ליתומים, לא ידעו הרבנים איך להכריע. כשבאו ושאלו את רבינו מה הדבר הכי טוב לעשות? נענה רבינו ואמר: "לתת את המיליון דולר לילדים שלו". כולם התפלאו. נענה רבינו ואמר: מה אתם מתפלאים? זה רמ"א מפורש בשני מקומות בחושן משפט, בסו"ס רפ"ב ובסו"ס רנ"ב, שזה הדבר הטוב ביותר לעשות למי שציווה צוואה כזו.

דקדוק ההלכה שראו אצל רבינו בכל תנועה שלו, היה מפליא. הכל היה ברוגע ובשימת לב לצאת ידי דעת כל הראשונים והפוסקים. ואכן כשראו את הנהגתו של רבינו בתפילה או בכל דבר אחר, ראו כולם שו"ע חי עם כל הדקדוקים ההלכתיים. סיפר אברך שעקב אחרי רבינו בתפילה ורשם לעצמו כל הנהגה שלו, אם זה קימה ועמידה, נישוק התפילין וכדו', וראה איך שכל מה שרבינו עשה הכל היה עפ"י דקדוק ההלכה בשלימות.

(מתוך 'ולא שבט הלוי בלבד')

"על שבעה דברים נגעים באין... ועל הגזל ועל צרות העין" (ערכין ט"ז)

כשהיתה מגיעה לרבינו בעל שבט הלוי זצ"ל, שאלה שהיה בה חוסר ישירות בענייני ממון וכדו', על אף שהיה שייך להקל בכל מיני אופנים, היה רבינו אומר: "אני לא עונה על דברים עקומים..." כי רבינו אחז שכל הנהגת האדם ובפרט בענייני ממון צריכה להיות בתכלית הכשרות הישרות והנקיות.

באחד הכוללים התעורר ויכוח, כאשר משרד הדתות שלח קיצבה לאברך שכבר עזב את הכולל. האברך ביקש את הקצבה שהגיעה על שמו, ומנגד ראש הכולל טען שהקצבה מגיעה לכולל. "נכנסתי אליו עם צדדי העניין", סיפר תלמידו הגאון רבי שלמה זלמן אולמן, "ופירטתי לפניו את השאלה. הוא תמה בפליאה: מה השאלה?! צריך להחזיר הכל לממשלה..."

אנו התלבטנו אם הכסף מגיע לראש הכולל או לאברך, והוא בנקיותו המופלגת לא הבין כלל. הרי צריך להחזיר זאת לממשלה... זו היתה ישירות ומהות בנקיות בממון.

רבינו היה ישר שבישרים בקיום ההלכה בשלימות עם כל הדקדוקים והחומרות ההלכתיות כפי המבואר בשו"ע ובפוסקים. יסוד חייו ההלכתיים היה לא לזוז מהשולחן ערוך. אצלו השולחן ערוך היה עומד לנגד העינים. בעולם ההוראה מצוי שרבנים פותחים ספר כזה או אחר, האברך הספרדי יביא בהדגשה את

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

מעמד קידוש ד' אדיר ורב רושם בסיום מסכת חולין התקיים בעיר טבריה

הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א: אנחנו מודים לאלו שבזכות רדיפתם את התורה כאן, מתרחש חיזוק כה גדול בלימוד התורה בעיר • הגאון הגדול רבי שמעון בעדני שליט"א: אוי לו למי שמרים יד על שבת קודש, היתכן כדבר הזה?

האיש אשר יהין להרים ידו על שבת קדשינו והלא איך יכול להיות זרע ישראל אשר מרים ידו על שבת קודש וגורם ח"ו לביזויה.

נשיא דרשו רבי דוד הופשטטר שליט"א, אמר כי שמחה גדולה היא לראות את פריחתה התורנית של העיר טבריה, וקידוש השם הוא זה. אנו מוחים על אנטישמיות בעולם, אולם כיצד נוכל למחות על אנטישמיות של גויים, כאשר יהודים עצמם שונאים ח"ו את היהדות ואת שומרי התורה.

סניף דרשו בטבריה זכה לעדנה בשנתיים האחרונות, עם ייסודם של שיעורים רבים על פי סדר הלימוד של הדף היומי בהלכה אשר נוסד על ידי דרשו בהוראת גדולי ישראל. הסניף המקומי מקיים פעילות עניפה של ריבוי לימוד התורה והקמת ופתיחת עשרות שיעורים במשנה ברורה.

בעת הזאת, אשר הדאגה מרובה אודות חילול שם שמים הנעשה בעיר קדושה זו, פנו מנהלי סניף דרשו המקומי להנהלה העולמית של דרשו, לקיים אירוע קידוש שם שמים כביר לכבוד התורה ולומדיה לסיום מסכת חולין הנלמדת במסגרת הדף היומי בבלי.

"זו העת - אומרים רבני העיר - לריבוי כבוד שמים, ולהבאתה של בשורת הלימוד בדף היומי בבלי במסגרת תכניות דרשו, לעיר טבריה, להרבות לימוד התורה וכבוד שמים בעיר זו"

עם קבלת ברכתם של גדולי ישראל שליט"א, הודיעה הנהלת דרשו על קיומו של המעמד הכביר לכבוד התורה ולומדיה בעיר טבריה ולקיום סיום מסכת חולין בסדר הלימוד של הדף היומי, כמו כן יוענקו מלגות פתיחה מיוחדות להקמת עשרות שיעורים חדשים בדף היומי בבלי בכל רחבי העיר וטבריה.

בנוסף, על מנת לעודד את לומדי התורה בטבריה, יזכו תושבי העיר לכניסה מיידית למבחני הדף היומי בבלי של דרשו לקבלת מלגות מלאות ללא תקופות המתנה וללא הגרלה. כך יתרבה כבוד התורה וכבוד שמים על ידי תושבי העיר ואשר בכוח התורה יזכו לקדש שם שמים.

המאור שבתורה יחזיר למוטב את כל המערערים ח"ו על קיום מצוות התורה וישיבתם של הקהילות בעיר טבריה, ועל ידי ריבוי כבוד שמים, יזכו לשוב בתשובה שלימה ולעשות רצון בורא עולם - אומרים בדרשו.

מעמד קידוש השם כביר ורב רושם התקיים בכיר טבריה, במעמד גדולי ישראל, רבני העיר, ראשי הכוללים וראשי הקהילות לציון סיום מסכת חולין על פי סדר הלימוד של הדף היומי ברוב עם בעיר טבריה, לחזק ולעודד את לומדי התורה ואת כלל ציבור שומרי התורה והמצוות בעיר.

המעמד הגדול התקיים בראשות רבני העיר, ראשי ישיבות וראשי כוללי ומאות רבות מתושבי העיר אשר התכנסו למעמד שכולו חיזוק כביר התורה ולומדיה, ובראשות הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א והגאון הגדול רבי שמעון בעדני שליט"א.

על מנת לחזק את קדושת העיר טבריה כנגד ניסיונות לקעקע ח"ו את שמירת התורה והמצוות בה הודיעה ההנהלה העולמית של דרשו, על קיום מעמד סיום מסכת חולין בסדר הלימוד של הדף היומי בבלי בעיר טבריה. לחזק התורה ולומדיה ולתת כבוד ויקר לשומרי התורה והמצוות ולמקיימים דבר ד' בעיר טבריה שבה חיו וטמונים מצוקי ארץ והתנאים הקדושים.

"כתוב בחז"ל, שזכות הייתה לפרעה שעקב מלחמתו הגדולה בבני ישראל, התחזקו המה ונשאו ראש לאביהם שבשמיים, וכן יש לנו להודות בדור זה ובמקום זה למי שמרמים יד על קדשי ישראל שבזכותם מתרחש החיזוק הגדול התורני בעיר התנאים והאמוראים הקדושים" - אמר הגר"מ אזרחי שליט"א בתוך דבריו.

הגר"ש בעדני, האריך בדבריו אודות מעלת שבת קודש ומי

היהודי הפקיד את כספו בגמ"ח במקום להשקיע אותו בקניית דירות, וכשהגיע הזמן לחתן את ילדיו ירד ערך הכסף ובקושי אפשר לרכוש איתו שתי דירות, וכעת זוגתו מתרעמת עליו שעשה שטות...

תשובות והדרכות על אמונה וביטחון בעניני פרנסה וכספים, שרשם הגר"א מן שליט"א מפי מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

לדבר אתה קשות? ואולי בטובות? וישנה גם הצעה לדבר עם אביה שהוא מרבני העיר המפורסמים? תשובת מרן: "אני חושב שאין בכך תועלת. לא זו הסיבה, כך נרשם בשמים, את פרנסתם וצערם לגבי שנה זו".

אמרת: סיפר לי בן רבי יהודה פרידמן זצ"ל כי לסבו דיברו שידוך והיה צריך לקחת על עצמו עול כספי כבד, ובנו ר"י זצ"ל שאל את המשגיח רבי יחזקאל מה לעשות. המשגיח שאל אותו האם הוא שכיר או עצמאי, וענה שהוא עצמאי, אמר לו המשגיח: אם כן שיקח על עצמו ועם בטחון ה' יעזור. ושאלו למאי נפק"מ אם הוא שכיר או עצמאי, ענה לו המשגיח: לשכיר אין בטחון עמוק, כי סומך על 'ראש חודש געלט' (המשכורת הקבועה), משא"כ עצמאי הוא רגיל בביטחון אמת, ואז יעזור לו ה'. והסוף שקיבלו פיצויים מאירופה וזה היה כפי הסכום שנזקק לו, ולכן מאז, למרות הפסדים קיבל על עצמו להיות רק עצמאי.

תגובת מרן: "היו הרבה סיפורים כאלו בהשגחה פרטית כאשר יש בטחון. זכורני, שאבא ז"ל היה צריך להדפיס ספר מהקהילות יעקב, והיו חסרות לו 7 לירות. פלוני שידע שהקהילות יעקב לא יקח ממנו כסף, שלח על ידי אחר, והשליח אמר שזה מישהו הרוצה בעילום שם, אבא אמר לו: בעילום שם אינני לוקח וה' ישלח לי מה שצריך. וכאשר רק יצא ההוא, נכנס רבי טוביה שכטר והביא בדיוק 7 לירות. אבא אמר אחר כך לשליח הנ"ל של הראשון: הנה אתה רואה - ה' שולח מה שצריך".

עש"ק האזינו ד' תשרי תשס"ב. נכנס אברך בן עשירים שבתחילה היה לומד ויצא לעבודה ולא מצא בה סיפוק, והוא מעוניין לחזור ללימוד, אבל הוא רגיל לחיות ברווחה, וביקש ברכה למעשהו זה לחזור ללימוד. אמר לו רבנו: "נגזר על תלמידי חכמים שילמדו מתוך צער". ושוב ביקש ואמר כי הוא רגיל ברווח. שאלו רבנו: "אם אין אפשרות את שניהם יחד, מה אתה רוצה יותר - ללמוד או פרנסה?" הוא השיב: "ללמוד". אמר לו רבנו: "אם כן, תהיה לך פרנסה".

(דברי שיח' בהעלותך תשע"ח מתוך 'כל משאלותיך')

אמרתי למרן: ליהודי מסוים היה סכום גדול מאד ורצה להפקידו בגמ"ח. אמרה לו אשתו: הנה בעוד כמה שנים נחתן ילדים וערך הכסף ירד, נקנה כבר עכשיו דירות. אך הוא אמר לה: אל תדברי אתי בזה, ונתן את הכסף להפקדה בגמ"ח. הגיע הזמן לחתן, וכעת בשנה זו בקושי אפשר לרכוש מהכסף שתי דירות, ונעשה בעיה בשלום בית. היא טוענת שעשה שטות.

תשובת מרן: "לומר לה, כי אין זה מדרך ההשתדלות לדאוג לכך כמה שנים קודם. ולכן בלי ספק לא היה לו פרוטה אחת נוספת, גם אם היה קונה דירות. כמה שנגזר עליו זה, מה שהיה לו, פרוטה לא יותר!".

אמרת: סיפר לי הגר"ר ניסן גולדברג אודות פלוני שהיה לו סכום כסף גדול והציעו לו להשקיע בכמה עסקים גדולים, אך הוא הניח את כל הכספים בגמ"ח כדי שיקיימו בהם מצוות גמילות חסדים, חלפו הרבה שנים ולקראת נישואי בנותיו הוציא את הכסף, והנה שווי הכסף היה עשירית בערך ממה שהיה לו בשעתו, אך היתה לו סייעתא דשמיא, נסים גלויים, שלקח חתנים ת"ח ועם כל זאת הצד של הבחור נתן את הרוב (ההיפך מהנהוג בקהילות), והודה לה' על כך. ואמר היהודי (שהסתלק בשנת תשע"ו בשיבה טובה): ה' חסך ממני אפילו את בלבול הראש של ההשקעה - היכן להשקיע וכיצד להשקיע. ע"כ. רבנו התרגש לשמע הדברים. [א.ה. עי' בבא מציעא דף ע"א "כל מי שיש לו מעות ומלוה אותן שלא ריבית וכו' עושה אלה לא ימוט לעולם"].

הסייעתא דשמיא האמורה לעיל, אינה מחייבת להתנהג רק בעקבותיה, כי אם אדם רוצה להשקיע, לקנות ולהרוויח אין בכך איסור, כפי שרבנו הורה לשואל הבא: יש לו פרנסה ברווח, ויש לו גם כסף נוסף שמרוויח ומניח את הכסף כפיקדון בגמ"ח (כפי שראוי לעשות), ועתה הזדמן לו נכס לקנות שיכניס לו הכנסה נאה, האם זו השתדלות יתרה? כי בניו עדיין קטנים? תשובת מרן: "איך שירצה יעשה. מותר לו לקנות את הנכס".

אמרת: גן ילדים טוב שמצליח מאד, והנה לשנה זו לא נרשם אפילו אחד, ונודע כי שכנה מקלקלת בידיים, על ידי שקרים. האם

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

18 ש"ח ורהמתם

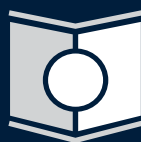
יש לנו הצעה מיוחדת עבורכם

פסח בפתח וזה הזמן להתחדש במתנה יחודית, סדרת הספרים המצליחה 'לקראת שבת' ו'קרא א'-פסח

ארגון 'דרשו' ו'אחינו' במבצע ענק, של מתנות יוקרה שישמחו מאוד אתכם ואת המקבלים ממכם. והמשלוח עלינו. תרמו לארגון 'אחינו' החל מ-18 ש"ח לחודש, וקבלו מתנות:

סט הספרים המבוקשים 'משנה בררה' מהדורת 'דרשו' וספר 'לקראת שבת' ו'קרא-פסח. ובנוסף קבלו כרטיסי הגרלה בסכום מצטבר של 50.000 ש"ח.

להצטרפות וקבלת המתנות:

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

נות בדרר

תורמים 18 ש"ח למשך 16 חודשים סך התרומה 288 ש"ח

ומקבלים מתנות

ס'ט 'משנה ברורה' דרשו'

ספר 'לקראת שבת' - ויקרא א', פסח

2 כרטיסי הגרלה על 50.000 ש"ח

מסלול מס' 25 - המתנה בשווי 538 ש"ח

מוקד 'דרשו' 02-5609000

כשהסטייפלר הורה לבחור לשוב לרופא ולומר לו: "הניתוח לא דחוף, מה שדחוף לך זה ה-10,000 דולר שאתה צריך בשביל הטיול שאתה מתכנן בחו"ל"

עורך גיליון 'לקראת שבת' הרב משה הרמן עם טעימות קצרות מגיליון פרשת תזריע

מופלאות על כך מופיע בגיליון, וביניהם: כשהחזו"א היושב בבני ברק שלח להודיע לבחור שנתקע ברומניה: "גש לתחנת המשטרה, הם רוצים לתת לך את הפספורט". וכשהסטייפלר הורה לבחור לשוב לרופא ולומר לו: "הניתוח לא דחוף, מה שדחוף לך זה ה-10,000 דולר שאתה צריך בשביל הטיול שאתה מתכנן בחו"ל"...

וכמובן, גם למצוה הפותחת את פרשתנו, מצוות ברית מילה, מוקדשת יריעה מרתקת של סיפורים והנהגות ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל. מדוע היה מגיע לשמחת 'שלוש זכר' של אברכים יותר מאשר שאר השמחות? הוראותיו בענייני כיבודים וסנדקאות, ומה עשה פעם אחת כאשר הצלם התאכזב מכך שלא הספיק לצלם את התינוק על ברכיו?

ועוד בגיליון: כשה'חפץ חיים' נמלט מבית הכנסת בחרדה עצומה כמי שהכישו נחש. הנפטר שהתגלה בחלום וביקש שישאירו את הכינוי 'גוי' על מצבתו; וגם: אברך שעומד בעז"ה להיבחן בסיום המחזור הנוכחי על כל הש"ס בפעם השניה! - משתף בסיפורו האישי ומחכים את הקוראים בצרור עצות מועילות.

פרשת השבוע, תזריע, עוסקת בענייני נגעים, שאחד הגורמים העיקריים להם הוא עוון לשון הרע. בגיליונו השבוע מבחר סיפורים ועובדות נפלאות מגדולי ישראל על גודל זהירותם בשמירת הלשון ובלימוד זכות על כל אחד ואחד.

בין השאר, נקרא על הסיפור המעניין שמאחורי ההזמנה הריקה שהגיעה בדואר אל ביתו של הגרב"צ פלמן זצ"ל, ומדוע היה מראה אותה פעמים רבות לשומעי שיעוריו; מהי הסיבה שהקב"ה ברא באדם "סברא עקומה"? ועל האברך שנעלב מכך שידידו לא הזמינו לשמחת פדיון הבן, ולמרות כל נסיונותיו ללמד עליו זכות לא הצליח להגיע לסיבה הנכונה (רמז: בכלל לא התקיים 'פדיון'...)

מענין לענין באותו ענין, נקרא השבוע על כוחה הגדול של מילה טובה - שגרמה לשודד גברתן להחזיר 'עודף' משטר של 10 יורו ששדד מקורבנו, על המילים של רבי אריה לווין שגרמו ליהודי לשמוט מידו סיגריה בוערת בשבת, ועל הקשר בין מרק ועוף לשיעור של ראש ישיבה חשוב.

בפרשתנו אנו למדים גם על ראייתם הרוחנית של הכהנים, כח מיוחד שבימינו הוא נחלתם של גדולי התורה. צרור עובדות

"תלוזה לפלוני 50 ואחזיר לך 100" - האם מותר לצורך מצוה?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: הדבר אסור משום ריבית קצוצה. ואף שיוסף הוא הלווה מהגבאי, ויהודה הוא נותן הריבית, הדבר אסור, כיון שיהודה מתחייב לשלם לגבאי את ההלוואה, נחשב שהוא הלווה, והרי הוא מוסיף גם ריבית. לכן גם לדבר מצוה אין להתיר, כפי המבואר בפוסקים שלא התירו לצורך מצוה רק באופן שאין איסור תורה.

שאלה: יהודה תרם 50 ₪ לגבאי עבור בית הכנסת. הגיע יוסף וביקש מיהודה שילוה לו 50 ₪ לשבוע בלבד. אמר יהודה לגבאי שילוה ליוסף את ה-50 ₪, ובתמורה הוא - יהודה - ישלם לגבאי בעוד שבוע 100 ₪ (ואילו את ה-50 השקלים של ההלוואה יחזיר יוסף ליהודה, ולא לגבאי). האם זו ריבית? או שיש להתיר לעשות כן לצורך מצוה?

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפוח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הר"י **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

דין 'מבוי' שמחיצת האורך שלו נפרצה בסמוך לפתחו

ראש המבוי לפירצה הוא פחות מארבעה טפחים, נמצא שהפירצה סמוכה לראש המבוי, ומכיון שכך, גם אם נותרו בפירצה שאריות מהמחיצה, המפריעות למעבר, חששו חכמים שמא יחלו בני המבוי להשתמש גם בה כפתח למבוי; ובצירוף העובדה שראש המבוי ישמש בפועל כפתח רק לשטח של פחות מארבעה טפחים, שאינו חשוב - יִבְטַל 'שם' פתח מראש המבוי, ותיקון מבוי, אינו מועיל כי אם בהיותו בפתח המבוי; ובגין חשש זה, פסלו חכמים את תיקון המבוי.

[שו"ע ססה, א, משנ"ב א רד, וביה"ל ד"ה ואם; ביאורים ומוספים דרשו, 4]

דוגמה להבהרת ההלכות דלהלן, העוסקות ב'מבוי': מבוי המוקף במחיצות משלושה צדדים, כגון צפון, מערב ודרום, והצד הרביעי, המזרחי, פרוץ, והוא מכונה 'פתח המבוי', או 'ראש המבוי'; והקו שממזרח למערב, דהיינו, צד צפון וצד דרום - מוגדר כ'אורך' המבוי. וכפי שלמדנו, חכמינו ז"ל אסרו טלטול חפצים ברשות היחיד כזו, והתירו זאת על ידי 'תיקון מבוי', דהיינו, הצבת 'לחי' או 'קורה' בפתח המבוי.

ואם נוצרה פירצה באחת ממחיצות האורך של המבוי, ברוב של שלושה טפחים ויותר - אם רוחב מחיצת האורך שנותרה בין

דין מבוי שנפרצה בו פירצה שלא בסמוך לפתחו

המפריעות למעבר; או אף אם לא נותרו שאריות מהמחיצה, אלא שהמקום מטונף בטיט וכדומה, באופן שאין דרך הרבים לעבור דרכו. ויתכן שהוא הדין גם אם אין כל הפרעה למעבר, אלא שבפועל אין הרבים עוברים בו.

אולם, פירצה שהרבים עוברים דרכה, ורוחבה ארבעה טפחים או יותר - פוסלת את תיקון המבוי, ויש לעשות בה צורת הפתח. ואם נותרו בפירצה שאריות מהמחיצה, ולמרות זאת עוברים הרבים דרכה - יש אומרים שהיא פוסלת את 'תיקון המבוי', כנ"ל, אך רבים סוברים שאינה פוסלת.

[שו"ע ססה, א-ב, משנ"ב ב, ג, ה, ח, ט ריא, וביה"ל ד"ה דלא; ביאורים ומוספים דרשו, 9, וראה שם, 11]

בהמשך לאמור: אם רוחב המחיצה שנותרה בין ראש המבוי לפירצה הוא ארבעה טפחים ויותר, שהוא 'שיעור חשוב' - לא בטל שם פתח מראש המבוי, כי אין לחשוש שבני המבוי יניחו את הפתח המרכזי שבראש המבוי, ויעברו להשתמש בפירצה הצדדית כפתח. ודין פירצה זו כדין פירצת חצר רשות היחיד - שאם רוחבה אינו יותר מעשר אמות, נחשבת כפתח, ואם רוחבה יותר מעשר אמות, או שה'פרוץ' שבמחיצה מרובה על ה'עומד' - המחיצה נפסלת.

במה דברים אמורים? בפירצה שאין הרבים עוברים דרכה, וכגון שנותרו שאריות מהמחיצה בגובה שלושה או ארבעה טפחים,

דין מבוי שנוצר באחת ממחיצותיו מעבר ציבורי

השני. ואכן, אם יש בפתח המקורי של המבוי צורת הפתח - די בתיקון מבוי בפירצה.

אך בפרט זה יש חולקים לקולא ולחומרא: יש אומרים שאם בפתח המקורי של המבוי קיימת צורת הפתח - אין המבוי נאסר כלל על ידי הפירצה. ויש אומרים להיפך, שאף אם בפתח המקורי קיימת צורת הפתח, אין תיקון מבוי מועיל בפירצה, אלא בכל מקרה נדרשת בה צורת הפתח; ויש אומרים שכך הדין רק כשה'עומד' שבמחיצה זו מרובה על ה'פרוץ', אך אם הפרוץ מרובה - תיקון מבוי אינו מועיל.

[משנ"ב ססה, י, שעה"צ ח, וביה"ל ד"ה צריך; ביאורים ומוספים דרשו, 12]

בהמשך לאמור: נחלקו הפוסקים בטעם הפסול של פירצה שהרבים עוברים דרכה: יש אומרים שהטעם הוא משום שאין זו פירצה בעלמא, אלא 'דרך הרבים', והיא מבטלת 'שם' פתח מראש המבוי, ומכיון ש'תיקון מבוי' צריך להיות בפתח המבוי, הריהו נפסל.

ויש אומרים שטעם הפסול הוא, שעל ידי הפירצה הופך המבוי ל'מפולש', דהיינו בעל שני ראשים. ולמבוי מפולש, אין די בתיקון מבוי בראשו האחד, אלא נדרשים להתרתו תיקון מבוי בראשו האחד, וצורת הפתח בראשו השני. ולכן, בנדוננו, שיש תיקון מבוי בראשו המקורי, יש לעשות צורת הפתח בפירצה הנחשבת כראשו

* לדעת השולחן ערוך, במבוי העשוי כצורת האות ר', ופתוח בשני ראשיו לרשות הרבים - נחשבים שני צדדי המבוי למבוי מפולש, אשר להתרתו נדרשים 'צורת הפתח' בראשו האחד, ו'תיקון מבוי' - דהיינו: 'לחי' או 'קורה', (וכל שכן צורת הפתח) - בראשו האחר. ורבים חולקים, ובשעת הדחק יש להקל. ואף לדעת השולחן ערוך, לא נדרש תיקון בנקודת העיקום אלא כשאורך שני החלקים הוא ארבע אמות לפחות.

* מבוי העשוי בצורת האות ח' - לדעת השולחן ערוך יש לעשות תיקוני מבוי בראשי המבוי, וצורת הפתח בשתי נקודות העיקום שבמבוי.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לפתוח מעטפה בשבת?

לאלתר, מחשש שמא יפתח מעטפה על דעת להשתמש בה, פעולה האסורה לכל הדעות. ופתיחת מכתב שאינו סגור בתוך מעטפה, אלא שוליו מודבקים - אסורה לכל הדעות, אם מדאורייתא ואם מדרבנן.

[משנ"ב שם, מג, וביה"ל ד"ה הנייר; ביאורים ומוספים דרשו, 91]

קריעת מעטפה על מנת להוציא מכתב שבתוכה - יש אומרים שאסורה מדאורייתא, ויש אומרים שאסורה מדרבנן; אם משום איסור מלאכת 'קורע', ואם משום איסור 'תיקון כלי'. ויש שמתירים לקורעה באופן שאינה ראויה עוד לשימוש; אבל באופן שתהא ראויה לשימוש נוסף - וכגון להניח בתוכה דף למשמרת - אסור לקורעה אף אם בכוונתו להשליכה לאשפה

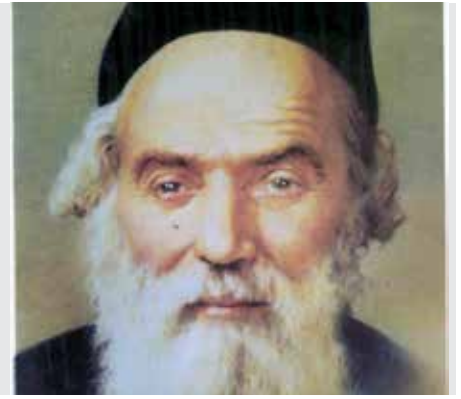
הלוח היומי

כ"ז אדר ב' | רבי חיים פנחס ב"ר יעקב יצחק
שיינברג זצ"ל, ר"י תורה אור ובעל טבעת החושן,
משמרת חיים, מילואי אבן, אגרא דשמעתתא ועוד

יארצייט:

תקל"ג: רבי רפאל משה ב"ר יוסף בולה זצ"ל, בעל גט מקושר.
תקע"ב: רבי אהרן ב"ר שמשון מאוסטרהא זצ"ל.
תקע"ג: רבי אליעזר ליפמאן ב"ר אלימלך (מליז'נסק) וייסבלום זצ"ל, אב"ד חמלניק ובעל אורח לצדיק.
תרל"ט: רבי ישעיה ב"ר משה שור זצ"ל, בעל כליל תפארת.
תרנ"ה: רבי אלישע ניסים ששון ב"ר ניסים דנגור זצ"ל, חכם באשי של בגדד ובעל גדולת אלישע ושו"ת מעשה בי"ד.
תרפ"ו: רבי שלמה ב"ר חיים חייקל ראובן אלישיב (אלישוב) זצ"ל, בעל לשם שבו ואחלמה.
תרצ"ו: רבי מרדכי זוסיא ב"ר מנחם נחום טברסקי זצ"ל, מהוצאלס-יאס.
תרצ"ח: רבי משה ב"ר דוד לאנדינסקי זצ"ל, ר"י חפץ חיים בראדין.
תשל"ט: רבי חיים ב"ר יחיא סנואני זצ"ל, המקובל מיהוד, אב"ד מחוז שרעב וסינואן בתימן ובעל ארזי לבנון, זוהר הרקיע, מקם מקדש ועוד.
תשע"ב: רבי חיים פנחס ב"ר יעקב יצחק שיינברג זצ"ל, ר"י תורה אור ובעל טבעת החושן, משמרת חיים, מילואי אבן, אגרא דשמעתתא ועוד.
תשע"ד: רבי יוסף המדאני כהן זצ"ל, רבה הראשי של יהודי אירן.

"שתיקה יפה": הסימנים שיקלו עליכם לזכור את התנאים המתירים סיפור לשון הרע לתועלת

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

- היום מתחילים בלימוד כלל י' מהלכות לשון הרע, העוסק בדיני סיפור לשון הרע לתועלת. להיתר סיפור לשון הרע לתועלת, ישנם כמה וכמה תנאים, ובביאורים ומוספים מביאים מספר 'עיקרי דינים' סימן שיכול להקל על זכירתם בראשי פרקים של כל התנאים: הסימן הוא: "שתיקה יפה".
- ש - שיתבונן [אם הוא היזק. (דהיינו, האם אכן הדבר שפלוני עשה לחברו, נחשב על פי דין גזל או נזק)].
- ת - תועלת [שיכוון לתועלת].
- י - יסבב [יכול לסובב באופן אחר. (דהיינו, שאינו יכול לסבב את התועלת באופן אחר, אלא על ידי לשון הרע)].
- ק - קו משקולת [שלא יגדיל העוולה].
- ה - הדין [שלא יצא היזק יותר מכפי הדין].
- י - יראה [שיראה הדבר בעצמו].
- פ, ה - פלוני - הוכחה [שיוכיח את פלוני מתחלה].
- וסימן נוסף: **א-ב-ג-ד-ה-ו-ז**: אני ראיתי, בודאי עוולה, גערה (תוכחה), דיוק, התכוין לתועלת, וא"א באופן אחר, נזק.

יארצייט הגאון רבי חיים פנחס ב"ר יעקב יצחק שיינברג - ראש ישיבת "תורה אור" הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל אמר: לפעמים אדם מתלונן, היכן הסייעתא דשמיא שלו, מדוע קשה, איך זה שאינו עולה בלימוד, התשובה לזה, כי הדרך לעליה רוחנית רצופה קשיים וכך היא הדרך, ואם אין קשיים, אפשר שאין זו הדרך. עבודת ה' דורשת עבודה עקבית ועקשנות, והוסיף ואמר: "רק הטיפש מתייאש".

(אורחות הרב ורה"י - הגר"פ שיינברג עמ' נד)

בעת שאנו מרגישים קושי בבניית הבניין הרוחני שאליו אנו שואפים להגיע, נזכור שכך היא הדרך ובעקשנות מצליחים.